

PRAVILNIK NOVE BANKE AD BANJA LUKA U POSLOVANJU SA OVLAŠTENIM MJENJAČIMA (Republika Srpska)

OB-0028-00029, Klasifikacija: JAVNO

NOVA BANKA AD BANJA LUKA, Kralja Alfonsa XIII 37A, 78000 Banja Luka, Tel. 051/333-300, Fax: 051/217-256
Žiro račun: 555-000-00000000-18, Reg. uložak broj: 3-38-00 Okružni privredni sud Banja Luka, MB 1753312,
Aktionarski kapital: 184.637.768,00 KM, JIB: 4400374890002, LEI: 5493007C9QKR73NU2B46,
e-mail: office@novabanka.com, www.novabanka.com

NOVA BANKA AD BANJA LUKA
Banja Luka, 05.01.2026. godine

Dio prvi
OPŠTE ODREDBE

I UVOD

Predmet

Član 1.

Pravilnikom Nove banke a.d. Banja Luka u poslovanju sa ovlaštenim mjenjačima (u daljem tekstu: Pravilnik) se definišu standardi poslovanja Ovlaštenog mjenjača (u daljem tekstu: Ovlašteni mjenjač) sa Novom bankom a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Banka) poput otvaranja računa za obavljanje mjenjačkih poslova, instalacija aplikacije, dostavljanje i preuzimanje kursne liste, dotacije blagajne u mjenjačnici, kreiranje naloga te ostali uslovi koje je Ovlašteni mjenjač obavezan da ispunjava u toku obavljanja mjenjačkih aktivnosti preko Banke.

Ugovor

Član 2.

Ugovor o obavljanju mjenjačkih poslova zaključuje se između Banke i Ovlaštenog mjenjača ukoliko su ispunjeni svi uslovi definisani Odlukom o uslovima i načinu obavljanja mjenjačkih poslova („Službeni glasnik Republike Srpske“, 7/04, 112/09 i 33/14), Odlukom o uslovima i postupku izdavanja dozvole za obavljanje mjenjačkih poslova („Službeni glasnik Republike Srpske“, 113/25), Zakona o deviznom poslovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, 96/03, 123/06, 92/09, 20/14, 20/18 i 107/24), Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“ 13/24), Zakon o Centralnoj banci BiH („Službeni glasnik BiH“ 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, 14/03, 09/05, 76/06 i 32/07) i internih procedura Banke.

Primjena Pravilnika

Član 3.

Pravilnik se primjenjuje na sve odnose između Banke i Ovlaštenog mjenjača nastale po osnovu Ugovora o obavljanju mjenjačkih poslova. Pravilnik dopunjuje posebne pogodbe ugovorno utvrđene između Banke i Ovlaštenog mjenjača ako su sadržani u formalnom ugovoru ili ako se ugovor na njih poziva.

OB-0028-00029, Klasifikacija: JAVNO

II PRAVA I OBAVEZE BANKE I KORISNIKA

Postupak rada

Član 4.

Za obavljanje mjenjačkih poslova Ovlašteni mjenjač je obavezan dostaviti Banci dokumentaciju neophodnu za otvaranje transakcionog računa. Ovlašteni mjenjač pored redovnog transakcionog računa mora imati otvoren i račun DEPMJENAC koji služi samo za transakcije vezane za obavljanje mjenjačkih poslova. Otvaranje računa se vrši u filijalama Banke.

Za formiranje Ugovora o obavljanju mjenjačkih poslova, potrebno je dostaviti sljedeću dokumentaciju:

- Zahtjev za obavljanje poslova Ovlaštenog mjenjača;
- Za pravno lice rješenje iz sudskog registra, odnosno za preduzetnika rješenje nadležnog organa iz kojeg je vidljivo da je pravno lice, odnosno preduzetnik registrovan za obavljanje mjenjačkih poslova (šifra djelatnosti 66.12.) – ovjerena kopija;
- Rješenje upisa u sudski registar (samo za pravna lica čije sjedište nije u Republici Srpskoj, a obavljaju mjenjačke poslove na teritoriji Republike Srpske) – ovjerena kopija;
- Potvrda/Uvjerenje o registraciji iz Poreske uprave za sjedište i svako pojedinačno mjenjačko mjesto (JIB) – ovjerena kopija;
- uvjerenje da vlasnik, osnivač pravnog lica, preduzetnik, direktor, član upravnog odbora, odnosno drugo odgovorno lice za zastupanje tog pravnog lica, kao i radnik koji će neposredno obavljati mjenjačke poslove nisu pravosnažno osuđeni za krivično djelo protiv života i tijela, krivično djelo protiv imovine, krivično djelo protiv privrede i platnog prometa, krivično djelo pranje novca, krivično djelo finansiranje terorističkih aktivnosti, krivično djelo protiv pravnog saobraćaja i krivično djelo protiv javnog reda i mira ili za druga krivična djela koja ta lica čine nepodobnim za obavljanje mjenjačkih poslova, ne starije od šest mjeseci;
- uvjerenje da pravno lice nije osuđeno pravosnažnom presudom za krivično djelo, kao i da se protiv njega ne vodi krivični postupak, u smislu zakona kojim se uređuje odgovornost pravnih lica za krivična djela, ne starije od šest mjeseci;
- dokaz da ispunjava uslove iz oblasti zaštite i zdravlja na radu (Rješenje Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske ili dokaz da je podnio zahtjev za pribavljanje rješenja);
- dokaz o vlasništvu ili ugovor o zakupu poslovnog prostora;
- Spisak odgovornih osoba ovlaštenog mjenjača, odgovorne osobe ovlaštenog mjenjača za potrebe kontrole i osobe koje će obavljati mjenjačke poslove na mjenjačkom mjestu (spisak treba da sadrži ime, prezime i JMBG).

Pokretanje aplikacije vrši Ovlašteni mjenjač na osnovu instrukcija ovlaštenog lica iz Banke. Obuku za rad na aplikaciji vrši radnik Banke zadužen za poslove sa Ovlaštenim mjenjačima, telefonski ili na licu mjesta, u zavisnosti od lokacije mjenjačnice.

Aplikacija se prvo pokreće kao testna verzija, te se po dobijanju dozvole od Agencije, dostavljanja potpisane Izjave o ispunjavanju materijalno-tehničkih uslova od strane Ovlaštenog mjenjača i pologa ukupnih sredstava za rad Ovlaštenog mjenjača na račun DEPMJENAC definisanih Ugovorom o obavljanju mjenjačkih poslova, vrši pokretanje radne verzije, koja se pušta u produkciju za rad.

Materijalno-tehnički uslovi koje Ovlašteni mjenjač treba da obezbijedi za instalaciju aplikacije su sljedeći:

- računar koji podržava Windows operativni sistem 11,
- štampač A4 format i POS štampač (štampanje potvrda o otkupu i prodajama),
- kontinuirani izlaz na internet bilo koje vrste,
- aparat za provjeru ispravnosti novčanica,
- logo Banke,

OB-0028-00029, Klasifikacija: JAVNO

- istaknut natpis "Mjenjačnica" na službenom jeziku Republike Srpske i na najmanje jednom od svjetskih jezika,
- obavještanje o dužnosti OM da izdaje potvrde za otkup i prodaju efektivnog stranog novca.

Ovlašteni mjenjač koristi kursnu listu Banke.

Prilikom pokretanja aplikacije Ovlaštenom mjenjaču automatski se povlače/preuzimaju podaci, odnosno kursna lista. Kursna lista sadrži kupovne i prodajne kurseve kao i provizije po kojima se vrši otkup i prodaja efektivnog stranog novca, datum i broj kursne liste.

Banka zadržava pravo promjene kursne liste u toku radnog (kalendarskog) dana.

U tom slučaju, aplikativno se dostavlja obavještenje Ovlaštenom mjenjaču da je postavljena nova kursna lista. Nova kursna lista sadrži kupovne i prodajne kurseve kao i provizije po kojima se vrši otkup i prodaja efektivnog stranog novca, datum i novi (sljedeći) broj kursne liste. Ovlašteni mjenjač je dužan da važeću kursnu listu postavi na vidnom mjestu (odštampanu iz aplikacije ili elektronski, u zavisnosti od tehničke mogućnosti).

Za prvi radni dan mjenjačnice potrebno je izvršiti dotaciju blagajne. Dotacija blagajne je iznos konvertibilnih maraka za obavljanje mjenjačkih poslova, koji se unosi u gotovini i čini stanje blagajne. Dotacija ne može prelaziti iznos ukupnih sredstava za obavljanje mjenjačkih poslova koji je definisan Ugovorom o obavljanju mjenjačkih poslova. Svaki sljedeći unos konvertibilnih maraka u blagajnu je dotacija blagajne. Unos, odnosno dotacija blagajne se vrši aplikativno u odgovarajućoj ekranskoj formi koja zahtijeva popunjavanje podataka (šifra valute, iznos, opis transakcije), te je potrebno i izvršiti štampu naloga. Dotaciju je obavezno izvršiti istog dana za iznos gotovine koji je prethodno podignut iz Banke.

Radnik ovlaštene mjenjačnice od klijenta zahtijeva identifikacioni dokument (lična karta, pasoš) i novčanice, kontroliše ispravnost novčanica i kreira nalog u odgovarajućoj ekranskoj formi aplikacije (otkup ili prodaja), u kojoj je obavezan unos šifre valute, iznos i podaci o klijentu prema internom aktu ovlaštenog mjenjača, a koji je u skladu sa propisima koji uređuju sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Prilikom potvrde unosa svih podataka, štampa se nalog o izvršenoj transakciji i vrši isplata klijentu. Odštampani nalog (potvrda), koji se dostavlja klijentu sadrži podatke: šifra valute, iznos valute, protivvrijednost valute u konvertibilnim markama, kurs po kojem je izvršena transakcija, vrijeme kad je izvršena transakcija.

Radnik Ovlaštenog mjenjača odgovara za ispravnost novčanica.

Radnik Ovlaštenog mjenjača je dužan da svaku transakciju unese u aplikaciju u odgovarajućoj ekranskoj formi.

Sastavni dio blagajničke dokumentacije je dnevnik transakcija, koji sadrži pregled svih transakcija kupoprodaje, sa ostvarenim kursnim razlikama i provizijama, uključujući i sve dotacije ili suviške koji su se desili u toku radnog dana.

U toku radnog dana Ovlašteni mjenjač, u zavisnosti od stanja blagajne, odnosno potrebe za konvertibilnim markama, vrši predaju efektivnog stranog novca u Banku. U definisanoj ekranskoj formi aplikacije formira se fajl koji sadrži podatke o iznosu valute koja se predaje i apoenskoj strukturi valuta (specifikaciji valuta). Formirani fajl se elektronski dostavlja Banci. Prilikom kreiranja fajla, Ovlaštenom mjenjaču je onemogućena predaja valute iznad definisanog limita. Limit se odnosi na iznos valute koji Ovlašteni mjenjač može predati u Banku u toku radnog (kalendarskog) dana. U zavisnosti od kretanja na tržištu određene valute u toku dana, Banka zadržava pravo promjene (povećanje ili smanjenje) limita za predaju.

Banka za ovlaštene mjenjače ima na raspolaganju uslugu naknadnog brojanja novca koja se sa Bankom ugovara kao posebna akcesorna usluga pri čemu Banka i ovlašteni mjenjač posebnim Ugovorom regulišu uslove pružanja predmetne usluge.

OB-0028-00029, Klasifikacija: JAVNO

Po prijemu strane gotovine od Ovlaštenog mjenjača na blagajnu Banke, Banka vrši konverziju strane gotovine po srednjem kursu u konvertibilne marke i odobrava račun DEPMJENAC Ovlaštenog mjenjača. Ovlašteni mjenjač mora Banci dostaviti dnevnik transakcija za izvršenu predaju valute i specifikaciju novčanica iz aplikacije za rad ovlaštenog mjenjača.

Podizanje gotovine sa računa DEPMJENAC vrši ovlašteno lice Ovlaštenog mjenjača, odnosno osoba čiji su podaci na Kartonu deponovanih potpisa, uz ispunjen, potpisan i ovjeren ček za podizanje gotovine.

Ostvarene kursne razlike i provizije se predaju Banci aplikativno kroz aplikaciju za rad ovlaštenog mjenjača. Predaja kursnih razlika i provizija može se izvršiti nekoliko puta u toku radnog dana. Ovlašteni mjenjač nije u mogućnosti izvršiti kraj radnog dana ukoliko aplikativno nisu predate sve kursne razlike i provizije ostvarene tog dana.

Ostvarene kursne razlike i provizije se uplaćuju na račun Banke i na račun DEPMJENAC Ovlaštenog mjenjača.

Blagajničkim maksimumom se smatra stanje blagajne na kraju radnog dana Ovlaštenog mjenjača i stanje blagajne Ovlaštenog mjenjača prije početka rada narednog dana, do izvršene dotacije konvertibilnih maraka. Blagajna za obavljanje mjenjačkog poslovanja je oblik blagajničkog (šalterskog) prostora namijenjen za obavljanje mjenjačkih poslova, prilagođen čuvanju gotovine i vrijednosti u blagajničkom prostoru.

Ovlašteni mjenjač je dužan da na blagajničkom mjestu ili na drugom mjestu unutar mjenjačkog mjesta drži samo novac čiji je otkup ili prodaja evidentirana ili za koji postoji odgovarajuća blagajnička dokumentacija.

Kontrola, prekršaji i sankcije

Član 5.

Banka je obavezna da vrši kontrolu ovlaštenih mjenjača najmanje četiri puta godišnje, odnosno bar jednom u tri mjeseca. Prilikom kontrole, prekršaji se dijele u dole navedene grupe i u skladu sa prekršajem postoje sankcije koje su takođe navedene u nastavku. Prekršaji se dijele prema sljedećim kategorijama:

1. Neispunjenje materijalno-tehničkih uslova

Pod neispunjenjem materijalno tehničkih uslova smatra se situacija ukoliko Ovlašteni mjenjač nije kumulativno obezbijedio sljedeće materijalno-tehničke preduslove:

- Windows operativni sistem 11
- Štampač A4 format
- POS štampač
- Kontinuirani izlaz na internet
- Aparat za provjeru ispravnosti novčanica
- Logo Banke
- Istaknut natpis "Mjenjačnica" na službenom jeziku Republike Srpske i na najmanje jednom od svjetskih jezika
- Obavještenje o dužnosti OM da izdaje potvrdu o otkupu i prodaji efektivnog stranog novca
- Istaknuta kursna lista
- Odvojeno poslovanje OM u odnosu na druge poslove (računar, blagajna i ostalo)

OB-0028-00029, Klasifikacija: JAVNO

U slučaju da se prilikom kontrole utvrdi da neke od prethodno navedenih stavki nisu ispunjene, Ovlaštenom mjenjaču dostavlja se pismeno upozorenje za otklanjanje nedostataka u vremenskom periodu od 7 radnih dana od dana prijema upozorenja. Ukoliko se pri narednoj kontroli utvrdi da Ovlašteni mjenjač nije otklonio nedostake, Ovlašteni mjenjač se pismenim putem obavještava da će biti sankcionisan gašenjem aplikacije za rad ovlaštenog mjenjača 1 radni dan i to petog radnog dana od momenta završetka kontrole, te rok od 7 radnih dana da se navedena nepravilnost otkloni. U slučaju da je ponovljen prekršaj i nakon gašenja aplikacije na 1 radni dan, ovlašteni mjenjač će se pismeno obavijestiti da će se izvršiti gašenje aplikacije za rad ovlaštenog mjenjača sve dok se ne obezbijede svi materijalno-tehnički uslovi za rad, na 5 radnih dana, počevši od petog radnog dana od momenta završetka kontrole.

2. Neusaglašenost stvarnog i aplikativnog stanja blagajne:

U slučaju da se prilikom kontrole Ovlaštenog mjenjača utvrde neusaglašenosti stvarnog i aplikativnog stanja blagajne¹, predviđene su sljedeće sankcije:

- 2.1. Odstupanje do 100 KM (uključujući i 100KM) – smatra se za materijalno neznajčajno odstupanje
- 2.2. Odstupanje veće od 100 KM do 500 KM – dostavlja se pismeno upozorenje Ovlaštenom mjenjaču uz napomenu da ukoliko se i pri narednoj kontroli ponovi isti prekršaj slijedi gašenje aplikacije za obavljanje mjenjačkih poslova na 1 radni dan i to petog radnog dana od dana završetka kontrole.
- 2.3. Odstupanje veće od 500 KM do 1.000 KM– dostavlja se pismeno upozorenje Ovlaštenom mjenjaču uz napomenu da ukoliko se i pri narednoj kontroli ponovi isti prekršaj slijedi gašenje aplikacije za rad ovlaštenog mjenjača na 3 radna dana i to petog radnog dana od dana završetka kontrole.
- 2.4. Odstupanje veće od 1.000 KM do 5.000 KM– gašenje aplikacije za rad ovlaštenog mjenjača na 5 radnih dana uz pismeno obavještenje klijentu i to petog radnog dana od dana završetka kontrole.
- 2.5. Odstupanje preko 5.000 KM – gašenje aplikacije za rad ovlaštenog mjenjača na 7 radnih dana uz pismeno obavještenje klijentu i to petog radnog dana od dana završetka kontrole. Vezano za ovo odstupanje konstatuje se značajna nepravilnost, te se prilikom kontrole informiše ovlašteni mjenjač da se informacija o navedenim nepravilnostima dostavlja na više instance odlučivanja u Banci (Uprava Banke) uz mogućnost jednostranog raskida Ugovora ukoliko se ne bude moglo na adekvatan način dokumentovati i obrazložiti navedeno odstupanje

U slučaju da se prekršaji iz tački 2.4. i 2.5 ponove prilikom sljedeće kontrole, ovlaštenom mjenjaču se dostavlja pismeno upozorenje da će se izvršiti gašenje aplikacije za rad ovlaštenog mjenjača na 7 radnih dana ukoliko se ponovi prekršaj definisan u tački 2.4., odnosno na 10 radnih dana ili raskid ugovora ukoliko se radi o prekršaju definisanom u tački 2.5 uz precizno definisan datum gašenja aplikacije. Gašenje aplikacije ovlaštenog mjenjača izvršiće se počevši od petog radnog dana od momenta završetka kontrole.

Ukoliko i pri narednoj kontroli ovlašteni mjenjač ponovi prekršaj iz tačke 2.2 2.3, 2.4. i 2.5. (treća iteracija), aplikacija se gasi na 3 uzastopna radna dana ukoliko se radi o ponovljenim prekršajima koji su definisani u tački 2.2., na 5 uzastopnih radnih dana ukoliko se radi o ponovljenim prekršajima koji su definisani u tački 2.3., na 7 uzastopnih radnih dana ukoliko se radi o ponovljenim prekršajima koji su definisani u tački 2.4. odnosno na 10 uzastopnih radnih dana uz mogućnost Banke da raskine Ugovor sa ovlaštenim mjenjčem zbog ponovljenih prekršaja koji su definisani u tački 2.5

¹ Ukoliko se prilikom kontrole identifikuje nepravilnost u poslovanju ovlaštenih mjenjača (manjak/višak), odstupanja koja su definisani u okviru ove tačke, ovlašteni mjenjač je u obavezi da u roku od najviše 7 (sedam) dana otkloni nepravilnost na način da izvrši namirenje manjka ili dokumentuje razlog nastanka viška prije usaglašavanja stanja novca na mjenjačkom mjestu shodno Ugovoru o obavljanju mjenjačkih poslova.

Gašenje aplikacije Ovlaštenog mjenjača prema prethodno opisanim kriterijumima izvršiće se počevši od petog radnog dana od momenta završetka kontrole.

U slučaju da se prekršaji iz tačke 2.3., 2.4. i 2.5. ponavljaju, odnosno kad je u pitanju ponavljanje prekršaja u četvrtoj i svakoj narednoj iteracija, primjenjuju se iste mjere koje su definisane za slučaj ponovljenih prekršaja u trećoj iteraciji uz mogućnost sačinjavanja prijedloga za raskid Ugovora koji se dostavlja Upravi Banke na razmatranje i odlučivanje.

U slučaju da se u kontroli ustanovi da Ovlašteni mjenjač ne poštuje odredbe koje su definisane Ugovorom o obavljanju mjenjačkih poslova ili Odlukom o uslovima i načinu obavljanja mjenjačkih poslova, a koje nisu navedene pod tačkama 1. i 2. ovog člana predviđene su sljedeće sankcije:

- Prvi put kada se ustanovi prekršaj, vrši se gašenje aplikacije za rad ovlaštenog mjenjača na 1 radni dan i to petog radnog dana od dana završetka kontrole, te dostavljanja obavještenja da se otklone neutvrđeni nedostaci.
- Ukoliko se drugi put ponovo ustanove prekršaji koji nisu otklonjeni u skladu sa dostavljenim obavještenjem i mjerama koje su preduzete, izvršiće se gašenje aplikacije za rad Ovlaštenog mjenjača na 3 uzastopna radna dana i to petog radnog dana od dana završetka kontrole.
- Ukoliko se navedene nepravilnosti kod ovlaštenog mjenjača ustanove i prilikom treće uzastopne kontrole (treća iteracija) aplikacija za rad se gasi na 7 uzastopnih radnih dana uz mogućnost Banke da raskine Ugovor sa ovlaštenim mjenjčem zbog ponovljenih prekršaja. Gašenje aplikacije ovlaštenog mjenjača na 7 radnih dana izvršiće se počevši od petog radnog dana od momenta završetka kontrole.

Prelazne i završne odredbe

Član 6.

Ovaj Pravilnik će se objaviti na web stranici Banke, a primjenjuje se protekom roka od 15 dana od dana objavljivanja.

Mladen Čulić, član Uprave Banke

Jasna Zrilić, član Uprave Banke

OB-0028-00029, Klasifikacija: JAVNO

